ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ สภาวะที่เหมาะสมในการผลิตเวย์โปรตีนผงด้วยการทำแห้งแบบ

โฟมแมท และคุณค่าทางโภชนาการของเวย์โปรตีนผง

ผู้เขียน นางสาววิไลลักษณ์ ยะเวียง

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

(วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาตราจารย์ คร. อภิรักษ์ เพียรมงคล

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการผลิตเวย์โปรตีนผงโดยใช้ วิธีการทำแห้งแบบโฟมแมท การศึกษาผลของชนิดน้ำเวย์ (sweet และ acid whey) อณหภมิ (50, 60 และ 70 องศาเซลเซียส) และเวลาในการให้ความร้อน (10, 20 และ 30 นาที) ที่มีต่อสมบัติเกี่ยวกับ ฟองของน้ำเวย์ พบว่า sweet whey มีปริมาณ โปรตีน และสมบัติเกี่ยวกับฟองที่สูงกว่า acid whey (p<0.05) โดย sweet whey ที่ผ่านการให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสจะให้ค่าการขยายตัว ของฟอง และความคงตัวของฟองสูงที่สุดเท่ากับ 918.89 และ 98.19% ตามลำดับ ส่วนผลของเวลา การให้ความร้อนพบว่าการให้ความร้อนนาน 30 นาที่จะให้ค่าการขยายตัวของฟอง และความคงตัว ของฟองเท่ากับ 918.89 และ 96.36% ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าสูงสุด การศึกษาการเพิ่มปริมาณของแข็ง ้ที่ละลายได้ในน้ำเวย์โดยการเติมมอลโตเด็กซ์ตริน และเวลาในการสร้างโฟม พบว่า การเตรียมน้ำ เวย์ให้มีปริมาณของแข็งทั้งหมด ร้อยละ 25 และตีปั่น 30 นาที ทำให้ได้โฟมที่มีสมบัติเกี่ยวกับโฟม ดีที่สุด การศึกษาชนิด (เมโชเซล, กลีเซอรอลโมโนสเตียเรต และสารผสมเมโชเซลกับกลีเซอรอลโม โนสเตียเรต ในอัตราส่วน 1:1 โดยน้ำหนัก) และปริมาณของสารก่อ โฟม (ร้อยละ 0.5, 1.5 และ 3.0) พบว่า โฟมที่ได้จากการเติมเมโธเซล ร้อยละ 1.5 มีการขึ้นฟูสูงสุด การศึกษาผลของวิธีการอบแห้ง โฟมของน้ำเวย์ 2 วิธีคือ การใช้ตู้อบลมร้อน และการใช้ตู้อบไมโกรเวฟ พบว่าส่งผลต่อคุณลักษณะ การอบแห้ง การทำแห้งโดยใช้ตู้อบไมโครเวฟใช้เวลาในการทำแห้งน้อยกว่า และคงคุณค่าทาง โภชนาการใด้มากกว่าการอบแห้งด้วยตู้อบลมร้อน เมื่อเปรียบเทียบกับเวย์โปรตีนผงที่จำหน่าย

เชิงพาณิชย์พบว่าเวย์โปรตีนผงที่เตรียมได้มีปริมาณโปรตีนในระดับที่ต่ำกว่า และมีลักษณะอนุภาค ที่มีความเป็นเหลี่ยมมากกว่า ผลการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการทำแห้งแบบโฟมแมท มีศักยภาพในการผลิตเวย์โปรตีนผงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ไมโครเวฟในเป็นพลังงานในการ อบแห้ง

คำหลัก: แอซิดเวย์, สวีตเวย์, การทำแห้งแบบโฟมแมท, ลมร้อน และ ไมโครเวฟ

Thesis Title Optimum Condition of Whey Protein Powder Production by Foam-mat

Drying and the Nutritional Composition of the Powder

Author Miss Wilailak Yawiang

Degree Master of Science (Food Science and Technology)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Aphirak Phianmongkhol

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate the optimum condition to produce whey protein powder by foam-mat drying using hot air oven and microwave. In the first part of the study, the effects of different whey types (sweet and acid whey), heating temperatures (at 50, 60 and 70 °C) and heating times on the foaming properties of the whey solution were investigated. It was revealed that sweet whey significantly contained higher a higher amount of protein and significantly had better foaming properties than those of acid whey (p<0.05). Sweet whey that was heated at 50 °C provided highest foam expansion and foam volume stability of 918.89 and 98.19%, respectively. A heating time of 30 min for sweet whey was found to give the highest foam expansion and foam volume stability values of 918.89 and 96.36%, respectively. For the second part of the study, the effects of total soluble solid in the sweet whey solution and whipping time on the foaming properties of the whey solution was examined. The results indicated that adjusting the total soluble solid of the whey to 25% by adding maltodextrin and beating the solution for 30 min provided a good foam ability and stability. In the next part of the work, different types of foaming agents (methocel, glycerol monostearate, and a mixture of methocel:glycerol monostearate at a ratio of 1:1) and their addition concentrations (0.5, 1.5 and 3.0%, w/w) were studied for their effects on the foaming properties. It was found that an

Ŋ

application of methocel at a concentration of 1.5 % produced a foam with the highest overrun. In

the final part of the research, two drying methods (hot air and microwave) were used to dry the

mat of whey foam. It was found that the drying method affected the drying characteristics of the

foam. The microwave method had a shorter drying time than that of the hot air oven, causing

higher amounts of nutritional components retained in the final product. Compared to a

commercial whey powder, the powder obtained in the present study had a lower protein content

and less spherical particle microstructure. This study suggested the potential of foam-mat drying

to produce whey powder, particularly when a microwave method was used to dry the powder.

Keywords: Acid whey, Sweet whey, Foam-mat drying, Hot air and Microwave